

Karnevál (Hamvas Béláról)

Ugy gondoltam, szapora villámlások és mennydörgések közepette, /fej/tetőszagató, feldöntögető szőlőviharként söpör végig országunkon ez a könyv, lemossa a port, el-
áztatja mélyen a földet: ezután valami új kezdődik.

Ugy gondoltam, hogy nem lehet többé úgy beszélni, vagy írni, mint azelőtt. Hogy az utcáson kiabálva vetik össze a Karamazov-testvéreket a Bornemster-testvérekkel. Hogy filozófiai és regényelméleti és teológiai és pszichológiai és történelmi és politikai és **EMBERI** esszék és tanulmányok és cikkek és könyvtörök születtek és mindenki ugyanarról beszél és esténként képtelen elaludni.

Ugy gondoltam, hogy Hamvas Bélát ezután nem lehet kikerülni, mert ajtót nyitott, mint Bartók a komolyzenében, Parker és Davis a jazzben, és tette ezt erőlködés nélkül, mint Mozart, izgalmasan, mint /urambocsá!/ Agatha Christie, gyémántfeketén röhögve, mint Bulgakov, szenvedve, mint egy kutya, sugárzó látással, mint Kierkegaard:

"Ha Hegel, hangzik az idézet, logikájának elő- vagy utószavában azt írta volna, hogy ez az egész a gondolat kísérletezése és egyszeri rögtönzés, a legnagyobb gondolkodó lett volna, aki valaha élt, így azonban, hogy ezt a logikát egyszerűsmindenkorinak és abszolútnak tünteti fel, így legfeljebb komikus."

Ugy gondoltam, újra meg újra ki kell állnom ezzel a könyvvel, fogadni minden ítést. Számot kell vetnem a hétköznapi örülettel és hazugsággal, a szeretetlenség ewetemes uralmával.

Ugy gondoltam, tévedett a szerző, amikor azt írta A láthatatlan történetben, hogy "csak mulandó művet érdemes kiadni, a halhatatlan maradhat kéziratban", s hogy a "halhatatlan művek csaknem mind elégték".

De ki beszél itt Hamvas Béláról?